

Alþingi
Erindi nr. P 135/1404
komudagur 12.2.2008

ÚTLENDINGASTOFNUN
ICELANDIC DIRECTORATE OF IMMIGRATION

Nefndasvið Alþingis
b.t. Þórunnar Maríu Bjarkadóttur
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík.

Reykjavík, 12. febrúar 2008

Efni: Umsögn vegna frumvarps til laga um breytingu á lögum nr. 97/2002, um atvinnuréttindi útlendinga, og lögum nr. 47/1993, um frjálsan atvinnu- og búseturétt launafólks innan Evrópska efnahagssvæðisins, með síðari breytingum.

Útlendingastofnun barst bréf frá félags- og tryggingamálanefnd Alþingis, dags. 30. janúar sl., þar sem farið var þess á leit að stofnunin veitti umsögn vegna ofangreinds frumvarps.

Útlendingastofnun er fylgjandi ofangreindu frumvarpi og fagnar því að þar er m.a. að finna ákvæði um mismundandi atvinnuleyfaflokka.

Útlendingastofnun vill benda á fáein atriði er fram komu við samlestur ofangreinds frumvarps og frumvarps til laga um breytingu á lögum um útlendinga, nr. 96/2002, með síðari breytingum.

1. (9. gr.) Ákvæðið kveður á um heimild til útgáfu tímabundins atvinnuleyfis vegna skorts á vinnuafli. Í 5. mgr. er að finna ákvæði er kveður á um að heimilt sé að veita tímabundið atvinnuleyfi að nýju skv. ákvæðinu vegna starfa útlendinga sem áður hefur haft slíkt atvinnuleyfi í samtals tvö ár þegar útlendingurinn hefur dvalist erlendis samfelld í tvö ár frá lokum gildistíma síðasta leyfis. Samkvæmt ákvæði þessu getur útlendingur því aðeins sótt um að nýju á grundvelli þessa ákvæðis hafi hann áður haft slíkt atvinnuleyfi í tvö ár og eftir að hafa dvalist erlendis í tvö ár frá lokum gildistíma þess. Í 12. gr. a. í frumvarpi til laga um breytingu á lögum um útlendinga er að finna ákvæði um heimild til útgáfu dvalarleyfis vegna skorts á vinnuafli. Ákvæði 4. mgr. kveður á um heimild til útgáfu slíks dvalarleyfis að nýju að lokinni tveggja ára samfelldri dvöl útlendinga frá lokum gildistíma leyfis. Í ákvæðinu er ekki að finna skilyrði um að útlendingur hafi fengið útgefið slíkt dvalarleyfi í samtals tvö ár til að geta sótt um það að nýju að lokinni tveggja ára dvöl erlendis. Ákvæðið má því túlka á þann veg að hafi útlendingur haft útgefið dvalarleyfi á grundvelli þessa ákvæðis í eitt ár samfelld og verið eftir gildistíma þess erlendis í samfelld tvö ár sé honum heimilt að sækja að nýju um dvalarleyfi á grundvelli þess. Eðli málsins samkvæmt ætti að gæta hér samræmis í lagatextum.

2. (10. gr.) Ákvæðið kveður á um heimild til útgáfu tímabundins atvinnuleyfis fyrir íþróttafólk. Ákvæði 2. ml. 2. mgr. kveður á um að heimilt sé að framlengja slíku atvinnuleyfi um allt að eitt ár í senn. Í 12. gr. b. í frumvarpi til laga um breytingu á lögum um útlendinga er að finna ákvæði um heimild til útgáfu dvalarleyfis íþróttafólks. Ákvæði 2. ml. 2. mgr. kveður aftur á móti á um að heimilt sé að framlengja slíku dvalarleyfi um allt að tvö ár í senn. Eðli málsins samkvæmt ætti að gæta hér samræmis í lagatextum.
3. (17. gr.) Ákvæðið kveður á um heimild til útgáfu óbundins atvinnuleyfis. Ákvæði 2. mgr. kveður á um heimild til útgáfu óbundins atvinnuleyfis til handa nánustu aðstandendum útlendings sem þegar hefur verið veitt slíkt leyfi. Ákvæðið kveður aftur á móti ekki á um að slík heimild myndist eftir að hinir nánustu aðstandendur hafi öðlast búsetuleyfi samkvæmt lögum um útlendinga, sbr. t.d. 3. mgr. 17. gr. frumvarpsins. Rétt er þó að benda á að þetta kemur fram í athugasemdum með lagafrumvarpinu en telja má eðlilegt að slíkt komi jafnframt fram í lagatexta.
4. (19. gr.) Ákvæðið kveður á um meðferð umsóknar um atvinnuleyfi. Í 1. mgr. kemur fram sú meginregla að sótt skuli um fyrsta atvinnuleyfi áður en útlendingur kemur til landsins. Ákvæði 2. ml. gerir ráð fyrir að þegar sex mánuðir eða lengri tími hefur liðið frá því að atvinnuleyfi féll úr gildi skuli útlendingur vera erlendis á afgreiðslutíma umsóknar nema Útlendingastofnun hafi veitt honum leyfi til að dveljast hér á landi á þeim tíma. Ákvæðið ber með sér að ef útlendingur hefur dvalist erlendis í fimm mánuði eftir að atvinnuleyfi hans féll úr gildi þá megi hann vera staddur á landinu á afgreiðslutíma umsóknar. Rétt þykir að benda á að ákvæði 3. mgr. sömu greinar kveður á um að framlengja skuli tímabundið atvinnuleyfi eigi síðar en fjórum vikur áður en fyrra leyfi fellur úr gildi. Ákvæði 12. gr. í frumvarpi til laga um breytingu á lögum um útlendinga er að finna ákvæði er kveður á um endurnýjun dvalarleyfis. Ákvæði 2. mgr. kveður á um að útlendingur skuli sækja um framlengingu dvalarleyfis eigi síðar en fjórum vikum áður en leyfi fellur úr gildi og sé honum þá heimilt að dveljast á landinu þar til ákvörðun hefur verið tekið um umsókn hans. Að öðrum kosti skuli hann hverfa úr landi. Í athugasemdum með frumvarpinu kemur fram að ef útlendingur sækir of seint um endurnýjun dvalarleyfis verði litið svo á að um fyrsta leyfi sé að ræða. Ákvæði 6. gr. í frumvarpi til laga um breytingu á lögum um útlendinga kveður á um þá meginreglu að útlendingur sem sækir um dvalarleyfi í fyrsta sinn megi ekki vera staddur á landinu fyrr en umsóknin hefur verið samþykkt. Samkvæmt þessu myndi Útlendingastofnun ekki heimila útlendingi, sem sækir um framlengingu á atvinnutengdu dvalarleyfi utan setts tímaramma, að vera staddur á landinu á afgreiðslutíma umsóknar nema í þröngum undantekningartilvikum. Ekki þykir því ljóst hvert markmiðið og vilji löggjafans er með setningu ákvæðisins um sex mánaða tímarammann sem rakið er hér að ofan.
5. Í 15. gr. frumvarpsins, er felur í sér breytingar á núgildandi ákvæði 24. gr. laga um atvinnuréttindi útlendinga og fjallar um kærueimild, segir að stjórnarsýslukæra fresti ekki réttaráhrifum ákvörðunar Vinnuálastofnunar og skuli útlendingur dveljast erlendis á meðan á afgreiðslu kæru stendur nema Útlendingastofnun hafi veitt honum leyfi til að dveljast hér á landi á. Rétt þykir að benda á, þar sem forsendan fyrir því að atvinnuleyfi er gefið út er að dvalarleyfi sé einnig gefið út, að samkvæmt 31. gr. laga um útlendinga nr. 96/2002, með síðari breytingum, frestar stjórnarsýslukæra réttaráhrifum

ákvörðunar Útlendingastofnunar. Þetta felur t.d.í sér að ef útlendingur kærir ákvörðun Útlendingastofnunar um synjun á atvinnutengdu dvalarleyfi og kærir að auki ákvörðun Vinnumálastofnunar um synjun á atvinnuleyfi, er honum samkvæmt lögum um útlendinga, heimilt að dveljast á landinu á meðan æðra stjórnvald fjallar um kæru á synjun á dvalarleyfi, án þess að tilkomi útgáfa dvalarleyfis þar um.

Virðingarfyllt,
f.h. leyfasviðs Útlendingastofnunar,

Anna V. Ólafsdóttir

